

Отже, в основі формування ефективної системи управління розвитком підприємства лежить маркетингова концепція, що визначає взаємозв'язок мета - стратегія - ресурси.

Література:

1. Курбацька Л. М. Маркетинг в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2013. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_5_84. (Дата звернення 22.03.2021)
2. Гапак Н.М. Особливості сучасного етапу розвитку теорії маркетингового управління. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2011. Випуск 2 (34). С.206-212
3. Філатова Л.С., Новохацька Л.В. Теоретико-методологічний аналіз дефініції «концепції маркетингу». *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Випуск 4. С.502-505.

УДК 519.8: 330.4

ІНДИКАТОРИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Петренко О.П.

*к.е.н., доцент кафедри економічної теорії
і економіки підприємства*

*Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Поліщук В.С.

*здобувач освітнього ступеня «Бакалавр»
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Анотація. Охарактеризовано роль і значення для національної економіки індикаторів фінансової стійкості. Надано оцінку достатності капіталу, кредитним і валютним ризикам, доходності банківської системи України на основі індикаторів фінансової стійкості, які поширюються Національним банком України.

Ключові слова: фінансова система, моніторинг стану фінансової системи, індикатори фінансової системи, банківський сектор.

В умовах загострення фінансових та економічних криз проблема стабільності фінансових систем стає першочерговою для країн як з ринковою та перехідною економікою, так і для країн, що розвиваються. Окрім того, для забезпечення стабілізації та посилення стійкості економіки країни потрібен постійний моніторинг стану фінансової системи та її основних елементів [1].

Актуальність цієї проблеми пов'язана з підвищенням інтересу до питань економічної (фінансової) безпеки держави, що охоплюють оцінку рівня "імунітету" фінансової системи до внутрішніх і зовнішніх шоків, аналіз контрольованості фінансових потоків країни та їх достатність для стійкого економічного розвитку.

Важливою складовою серед множини показників систем моніторингу стабільності фінансового сектору та окремих його сегментів є індикатори фінансової стійкості (ІФС) [2].

Для виявлення слабких сторін фінансової системи, доцільно проводити аналіз індикаторів фінансової системи в динаміці. Постійне проведення такого аналізу та доступність такої інформації учасникам фінансового сектора країни дасть можливість своєчасно реагувати на такі зміни.

Слід зазначити, що у світовій практиці дослідження кризових явищ питання кількісного визначення періоду фінансової нестабільності вже давно вирішується через побудову агрегованих (комполітних) індексів, до формування яких часто включаються

індикатори фінансової стійкості (FSIs). Аналіз індикаторів фінансової системи України за 2016-2020 роки наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Індикатори фінансової стійкості та їх зміна в Україні

Індикатори	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2020р. до 2016р. (+,-)
Співвідношення регулятивного капіталу рівня до зважених за ризиком активів	12,69	16,10	16,18	19,66	21,98	9,29
Співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів до капіталу	89,37	70,18	60,20	25,28	21,91	67,46
Норма прибутку на активи	-12,47	-1,76	1,60	4,70	2,77	15,24
Співвідношення ліквідних активів до сукупних активів	48,53	53,94	51,14	72,28	69,10	20,57
Співвідношення чистої відкритої позиції в іноземній валюті до капіталу	57,07	43,31	46,99	47,44	32,85	-24,22

Джерело: систематизовано на основі статистичних даних НБУ

У таблиці 1 нами наведено аналіз найбільш актуальних індикаторів фінансової стійкості України. Спостерігаємо нестійку фінансову ситуацію фінансової системи. Так, що стосується показника співвідношення регулятивного капіталу рівня до зважених за ризиком активів, слід відмітити його збільшення на 9,29 в.п. Це значення є великим та не характерним для інших країн. Наступним індикатором фінансової нестійкості є показник співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів до капіталу. Як видно в базисному році цей показник складає 89,37 в.п., що відповідає дуже високому значенню. Але зменшення в динаміці цього показника на 67,46 в.п., говорить про стабілізацію та покращення ситуації в сфері кредитування. Покращення прибутковості сектору депозитних корпорацій, яке характеризується значенням індикатора норми прибутку на активи, відмічається збільшенням цього показника з негативного значення в 2016 році з -12,47 в.п. до 2,77 в.п. у 2020 році. Про зменшення вразливості до факторів ризику ліквідності говорить той факт, що значення індикатора відношення ліквідних активів до сукупних активів є достатньо високим і станом на кінець 2020 року склав 69,10 в.п. Достатньо високе значення, не дивлячись на зменшення за п'ять років на 24,22 в.п., залишається в індикатора відношення чистої відкритої позиції в іноземній валюті до капіталу сектора депозитних корпорацій. Це говорить про значний вплив валютного курсу на банківський сектор. Досягти зменшення впливу валютного ризику можливо лише за умови врівноваження обсягу активних операцій та зобов'язань в іноземній валюті.

Висновки. Індикатори фінансової стійкості, що дають змогу здійснювати моніторинг розвитку банківського сектору, є важливим інструментарієм діагностики ризиків та основою вироблення заходів із запобігання їхнім наслідкам. Оцінка динаміки і рівня індикаторів фінансової стійкості протягом 2016-2020рр. дозволила зробити висновок про погіршення капіталізації банківської системи України, покращення якості кредитного портфеля, зменшення рівня недіючих кредитів і великих кредитних ризиків, зменшення ризиків

використання похідних фінансових інструментів і валютних ризиків. Для України активне впровадження ІФС у практичну діяльність є реальним кроком до розбудови системи оцінки стійкості вітчизняної фінансової системи.

Література:

1. Фари́на О.І. Аналіз індикаторів фінансової стійкості економіки України. 2013. URL: file:///C:/Documents%20and%20Settings/user/Рабочий%20стол/operaweb/NaUKMAe2013_146_22.pdf
2. П'ятницькій Д.В. Оцінка фінансової стійкості: індикатори та зведені індекси в українській та міжнародній практиці. *Економічний часопис - XXI*. 2014. №3-4(2). С.51-54
3. Косова Е.В. Капітал банків у системі індикаторів фінансової стійкості. *Менеджер*. 2014. № 2 (68). С. 78-81

УДК 005.591.6;338.431

ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сахацький М.М.

*здобувач освітнього ступеня «доктор філософії»
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Анотація. В статті висвітлено актуальність інноваційного забезпечення управління розвитком аграрного підприємництва. Зроблено узагальнення про належність даного явища до таких, що віддзеркалюють реально існуючі соціально-економічні процеси життєдіяльності конкретних сільських громад та осіб-підприємців. Обґрунтовано, що інноваційне забезпечення управління розвитком аграрного підприємництва виокремлюється серед інших явищ ринкової економіки через такі властивості, як: превентивність наукових здобутків по відношенню до ринкової діяльності; комплексність удосконалення маркетингових інструментів – дослідницької, товарної, цінової, дистрибутивної та комунікаційної політики; фінальність маркетингового комплексу, як додатковий сервіс після продажу та утилізація відпрацьованих виробів.

Ключові слова: інноваційне забезпечення, управління, аграрне підприємництво, ринкова економіка, маркетинговий комплекс, фундаментальна та прикладна наука.

Постановка проблеми. Інтерес до наукового обслуговування аграрного підприємництва зростає в силу низки об'єктивних та суб'єктивних причин. До числа основних із них слід віднести, по-перше, необхідність задоволення постійно зростаючого попиту на агропродовольчі товари, кількісні та якісні виробничо-збутові параметри яких мають бути приведені у відповідність до платоспроможності різнопланових за своїми вимогами ринкових сегментів. По-друге, важливість забезпечення продовольчої національної та світової безпеки, що загострюється в силу глобалізації економіки та глибинних соціально-демографічних зрушень планетарного характеру. По-третє, нагальність екологізації виробництва та здійснення послуг як обов'язкової умови подальшої еволюції людської цивілізації, в якій аграрному сектору належить виступати в якості зразкового прикладу щодо переходу від існуючої виробничо-господарської діяльності до її нової моделі, що функціонує на основі використання безвідходних та екологічно безпечних технологій з органічним поєднанням галузей та збалансуванням економічних й соціальних інтересів громади.

Виклад основних матеріалів дослідження. Інноваційне забезпечення управління розвитком аграрного підприємництва належить до реально існуючих соціально-економічних явищ життєдіяльності конкретних сільських громад та осіб-підприємців. Дослідження даного явища проводиться в рамках соціально-економічної категорії, що віддзеркалює